

TRÄSKYDD

AKTUELLT FRÅN TRÄSKYDDSFÖRENINGEN OCH TRÄSKYDDSinSTITUTET

ISSN 0284-8457

TRÄSKYDDSAKTUELLT

Nr 2/05 nov-05

Hur behåller vi allmänhetens förtroende för trä i utomhusbyggnationer?

Träskyddsföreningen har under året på många olika sätt utökat kontakterna med bygghandeln. Vi måste nära och intimt få reda på hur försäljningssidan av trä för utomhusbruk fungerar och drivs. Våra egna möten och debatter i kombination med Skogsindustrins långsiktiga kontakter med bygghandelskedjorna har gett oss indikationer som förskräcker.

Ingen tycks egentligen veta vilken kvalitet det är på utomhusträ som säljs, inte ens bygghandlarna själva. NTR-klassat trä är känt hos bygghandeln men "kundanpassning" gör att mycket trä säljs på pris med kvalitetstänkandet satt i andra eller eventuellt sista hand.

Om vi ska överleva med trä för utomhusbruk måste vi veta om det som säljs är NTR-trä eller om alternativen är det förhärskande och vilken kvalitet alternativen har.

Det är mot denna bakgrund man ska se Träskyddsföreningens finansiering av marknadsundersökningen över vilket uteträ som säljs hos bygghandeln i Sverige.

Marknadsundersökningen har utförts under sommaren som ett samarbetsprojekt mellan Lantbruksuniversitetet i Uppsala samt SP Sveriges Forsknings- och Provningsinstitut i Borås.

Träskyddsföreningen har, på grund av de ytterst anmärkningsvärda och nedslående uppgifterna som successivt framkommit, fått underhandsinformation som pekar mot en katastrof för virke utomhus om inget görs.

En fullständig avrapportering från SLU och SP kommer att ske i slutet av oktober och 10:e november, under träskyddsbranschens höstmöte i Borås, kommer resultaten att presenteras och förslag till åtgärder att diskuteras och beslutas.

Här gäller det att hela träskyddsbranschen tillsammans med övrig träindustri och bygghandeln agerar med kraft.

Vi uppmanar därför samtliga trä- och träskyddsintressenter samt bygghandlare, som fortsatt vill sälja trä för utomhusbyggnation, att genast anmäla sig till höstmötet i Borås.

Ju fler vi blir som kommer överens om träs framtid desto större möjligheter har vi att få en fortsatt framtid för trä i utomhusbyggnation.

Vi ses i Borås.

Magnus Estberg

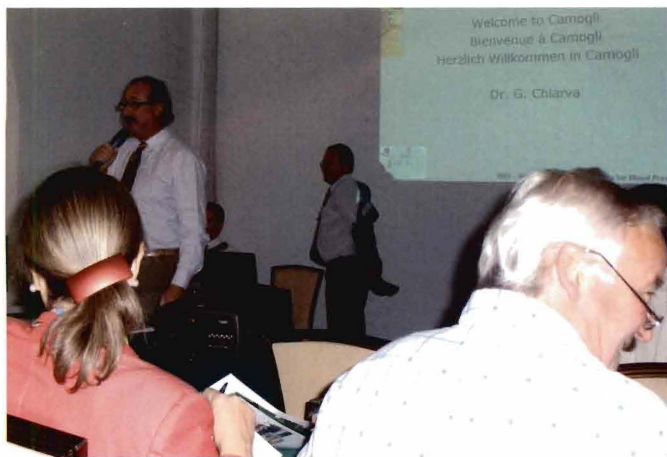

Ulla Britt Kronberg

SVENSKA TRÄSKYDDSFÖRENINGEN
SVENSKA TRÄSKYDDSinSTITUTET

TRÄSKYDD utkommer med 2-4 nummer/år.
Ansvarig utgivare: Magnus Estberg, tel 08-791 23 60
Redaktör: Ulla Britt Kronberg, tel 08-791 23 60

Välkomsttal av värden Mr Giorgia Chiarva.

WEIs årsmöte i Camogli blev sommar, krom, stolpstandard och Roadmap.

2005 års årsmöte i Western European Institute for Wood Preservation hölls 15-16 september. Vädret för speciellt medföljande blev så sommarfantastiskt som man i förväg trott och hoppats. Vi normala deltagare fick oftast hålla till godo med att glädjas åt vädret genom fönstret i möteslokalen.

För träskyddsbranschen i Norden var de kromhaltiga träskyddsmedlens framtid en mycket intressant punkt. Mike Connell från Arch avslutade sitt framförande med att påpeka att krom kommer att försvinna den sista september 2006 från de nationella auktorisationsorganens lista över godkända aktiva substanser. Men för att komplicera frågan hade han dessförinnan meddelat att något eller några träskyddsmedelsföretag i Europa hade begärt att få krom hanterat som ett icke aktivt ämne i träskyddsmedel. Detta skulle innebära att krom kan hanteras som en kemikalie med egenskaper som föranleder speciella hänsynstaganden ur miljö- och hälsosynpunkt. Framställan har skett till EU och biociddirektivet men besked förväntas tidigast i mars eller april nästa år. Detta innebär alltså att det kan finnas en möjlighet för t.ex. CCP att användas som träskyddsmedel fram till år 2008. Men eftersom vi får det slutgiltiga beskedet så sent blir det omöjligt att, med ekonomisk trygghet, kunna rekommendera svenska impregneringsbranschen att hålla lager med CCP-virke efter 1 januari 2006.

WEIs arbete med CEN-standarderna för stolpar hade utvecklats mycket snabbt och man hade en stark känsla av att den stora majoriteten av EUs länder låg bakom det nya standardförslaget som innebär att 6 standarder bildar en enda enhetlig standard. Det är fullt möjligt att detta standardförslag kan gå ut på remiss redan denna höst. Det är bara att hålla tummarna eftersom trästolparna måste få klar sin standard för att kunna konkurrera med stål- och betongstolpar.

Lite vid sidan av träskyddet men nog så viktigt för samtliga träbaserade byggprodukter presenterade Bo Borgström från CEI-Bois sin syn på hur träbranschen i Europa måste samarbeta för att klara konkurrensen med andra byggnadsmaterial. Bo påpekade att Europa i dag har mycket svårt att utan samarbete konkurrera med de framstormande asiatiska länderna däribland inte minst Kina. Lösningen kan vara att se till att användningen av europeiskt trä påtagligt ökas. Detta ledde direkt in på en presentation av träs planerade framtid via branschens "Roadmap 2010". För att få veta mer om "Building with Wood", "Living with Wood", "Wood in Packaging and Transport" samt "Wood in Sustainable Development" går ni in på www.cei-bois.org. Till sist har vi den stora glädjen att se fram emot nästa års WEI-möte då Pekka Kuusisto från Finska Träskyddsföreningen bjuder in oss till en fantastisk fest i Åbo skärgård.

WEIs manskör underhåller på traditionell italiensk festmiddag

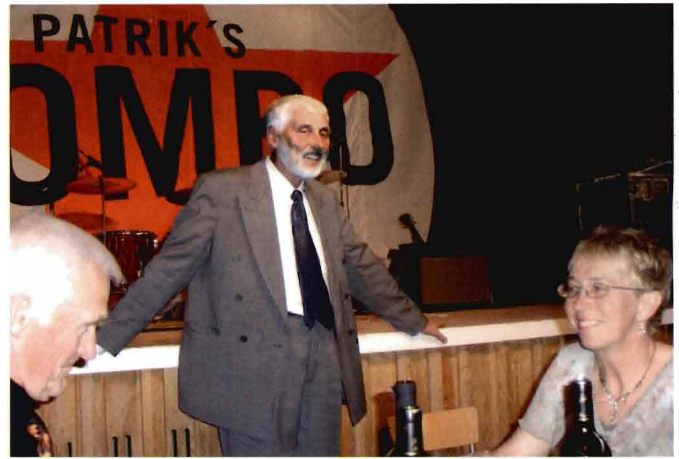
Höstmötet i Borås viktigare än någonsin.

Torsdag 10 till fredag 11 november träffas vi samtliga träskyddsintressenter i Borås. Vi håller då vårt traditionella höstmöte. Mötet som i mångt och mycket beslutar om hur vi ska gå framåt med träskydd under de kommande åren. Årets huvudtema är: Vad är det för virke som säljs för utomhusbruk till våra svenska konsumenter? Med tanke på vad som redan sipprat ut kan vi inte förvänta oss att kvalitén är alltför bra på allt träskyddsbehandlat trä. Tvärtom får vi nog vara förberedda på att kvalitetshöjande åtgärder måste fram. Troligtvis via mer NTR-klassade byggprodukter och mer information om dessa produkter.

Innan vi tar itu med denna viktiga fråga kommer vi att få en genomgång av hur bra NTR-kontrollen utfallit under året, Hur impregneringsanläggningen tekniskt ska skötas, Vilken träskyddsprocess som ska användas.

Dag två börjar traditionsenligt med en extrastämma som beslutar hur mycket pengar vi ska satsa för nästa år. Vi kommer även att gå igenom viktiga träskyddshändelser som skett tillsammans med statistik för föregående års svenska produktion av träskyddat virke. Under biologisk forskning kommer vi även att få höra om provning av AB-medel samt utvärdering av stabilitet och fixering. Dagen avrundas med en liten betraktelse över vilka träskyddsbehandlingar vi kommer att använda efter år 2006.

Med tanke på situationen vi står inför gällande kvalitet och miljöpåverkan från det virke som idag säljs via bygghandeln i Sverige uppmanar vi alla som är intresserade av träskyddade byggprodukter, från producenter via bygghandlare till föreskrivande led och byggare, att mangrant komma till detta höstmöte. En speciell inbjudan ger vi till våra vänner på KEMI, Naturvårdsverk och länsstyrelser som vi ber komma för att representera det mer officiella skyddandet av miljö och hälsa.

Paul Pålsson hälsar välkommen till 20-års festen

Grattis, grattis Fyrås!

Fyrås Trä uppe i Jämtland, experterna på stängselstolp och lite större stolpar, har fyllt 20 år.

Paul Pålsson bjöd halva Norrland på fest den 17 juni i somras. I egenskap av representant för Träskyddsföreningen fick undertecknad nöjet att närvara när traktens fantastiskt duktiga musiktalanger tillsammans med mer etablerade artister fick stämningen på absolut topp-punkt. Detta blandades med berättelsen om hur ett litet stolpföretag i Jämtland på ganska få år lyckades arbeta sig upp till ett av landets mest lönsamma företag. Fyrås är idag specialister på Norge och därigenom även ett av få företag i Sverige som vet vad som gäller för räcken och stolpar utefter vägbanorna i Norden. Än en gång ett stort grattis till Paul och Fyrås Trä.

Stämningen på topp fram på småtimmarna

Avs: Sv Träskyddsföreningen/Sv Träskyddsinstitutet
Box 5673
SE-114 86 STOCKHOLM

Träskyddsföreningen stämmer stolpleverantör för användning av NTRs kvalitetsmärke.

Förhandsinformation från marknadsutvärderingen av utomhusträ har visat att NTR-klassningen missbrukas på många olika sätt. Det är ytterst svårt för kunderna att hålla isär vilket virke som verkligen är NTR-klassat och vilket som felaktigt på olika sätt gör gällande att det skulle vara NTR-virke.

Ett typexempel på detta är att en finsk leverantör av ledningsstolpar har märkt sina stolpar med NTR-märkning utan att stolparna varit NTR-kontrollerade. Stolparna har sålts till svenska och andra nordiska elnätstributörer. Dessa distributörer föreskriver oftast NTR-klassade stolpar i sina offertförfrågningar. Naturligtvis urholkar denna typ av bedrägligt beteende folks förtroende för NTR-klassade byggprodukter.

För att stävja fortsatt missbruk av NTRs kvalitetsmärkning har Svenska Träskyddsföreningen stämt den finska leverantören av ledningsstolpar att mot vite omedelbart upphöra med märkningen.

Utslag från rätten förväntas inom någon månad.

Glöm inte grundkursen i träskydd 30 januari – 3 februari.

Nu är det åter dags att börja planera för träskyddskunnandet inom era företag. Grundkursen i träskydd, som ger behörighet för träskyddsmedel i klass 1 ASS samtidigt som man får en mycket gedigen träskyddskunskap, har i år flyttats till månadsskiftet januari-februari 2006. Det hela handlar ju om kvalitet. Kan vi hur produktionen av NTR-virke ska ske och vet vi bakgrunden till träskyddet blir även byggprodukterna förstklassiga.

Ni som är medlemmar i Träskyddsföreningen behöver ju inte heller oroa er för de rena kurskostnaderna eftersom Föreningen "står för fiolerna". Anmäler ni er redan nu är så underlättar ni väsentligt för oss som planerar och administrerar kursen. Kursinformation och anmälningsblankett skickas ut från Träskyddsinstitutet vid årets slut

Träskyddsföreningen och Skogsindustrierna informerar tillsammans på NordBygg 2006.

Erfarenheterna från SydBygg 2005 blev mycket positiva speciellt när det gäller samarbetet mellan trä och träskydd. Det är optimalt när man kan fördela frågorna kring byggande i trä mellan de olika experterna som samlas i en gemensam trämonter. Dels är det enkelt och bra att som träskyddsexpert kunna hänvisa konstruktions- och rena träfrågor till skogsindustriernas olika experter och samtidigt är det mycket tacksamt att träskyddsfrågorna kanaliseras till vår träskyddsexpertis.

Mot denna bakgrund är det inte svårt att förstå att under NordBygg 2006, 24-27 januari, kommer Träskyddsföreningen och samtliga Skogsindustrins specialkompetenser att husera tillsammans igen.

I dagsläget är arbetet i full gång med att planera för hur montern ska se ut och vilka som ska producera de olika byggprodukterna.

Ni impregneringsverk som vill profilera er, t.ex. genom inoljat eller färgat NTR-klassat trä, har här en möjlighet att till en mycket billig summa visa upp vad som är morgondagens NTR-trä. Hör av er till undertecknad på Träskyddsföreningen.

SVENSKA TRÄSKYDD SINSTITUTET
SWEDISH WOOD PRESERVATION INSTITUTE

Träimpregneringsindustrin i Sverige, produktionsåret 2004
The Swedish Wood Preservation Industry, Statistics 2004

Sammanfattning/Summary

	2004 (m ³)	2003 (m ³)	Förändring/Change 2004-2003 (%)**
Totalproduktion inkl export/ <i>Total production incl export</i>	1 050 600	989 400	6,2
Producerande enheter/ <i>Producing plants</i>	81	89	-9,0
Sliprar/ <i>Railway sleepers</i>	20 700	16 000	29,4
Stolpar/ <i>Poles</i>	68 100	70 300	-3,2
Sågat och hyvlat virke/ <i>Sawn timber</i>	885 900	831 900	6,5
Stängselstolpar/ <i>Fence posts</i>	45 600	44 400	2,8
Fönster-/dörrsnickerier/ <i>External joineries</i>	29 100	25 300	15,2
Övrigt/ <i>Other</i>	1 200	1 500	-21,7
Vattenlösliga medel/ <i>Water-borne</i>	929 500	874 500	6,3
Oljelösliga medel/ <i>Organic-solvent</i>	31 900	27 900	14,2
Kreosot/ <i>Creosote</i>	89 200	87 000	2,6
Furu/ <i>Pinus sylvestris</i>	852 800	785 400	8,6
Gran/ <i>Picea abies</i>	197 800	204 000	-3,0
Totalexport/<i>Total export</i>	555 600	545 100	1,9
Sliprar/ <i>Railway sleepers</i>	0	0	0
Stolpar/ <i>Poles</i>	38 600	54 400	-29,0
Sågat och hyvlat virke/ <i>Sawn timber</i>	498 900	469 400	6,3
Stängselstolpar/ <i>Fence posts</i>	16 300	19 800	-18,0
Fönster-/dörrsnickerier/ <i>External joineries</i>	1 700	1 400	20,9
Övrigt/ <i>Other</i>	100	0	
Vattenlösliga medel/ <i>Water-borne</i>	512 600	486 600	5,4
Oljelösliga medel/ <i>Organic solvent</i>	3 200	2 900	8,5
Kreosot/ <i>Creosote</i>	39 800	55 600	-28,5
Furu/ <i>Pinus sylvestris</i>	359 600	342 700	4,9
Gran/ <i>Picea abies</i>	196 000	202 400	-3,2

* Ingår ej i totalsumman/*Is not included in the total amount*

** Procentsatsen är framräknad från ej avrundade siffervärden/
The percentage is calculated from non-rounded figures